ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ
ΕΠΙΤΡΟΠΗ

Βρυξέλλες, 13.5.2015
COM(2015) 275 final

Σύσταση για

ΣΥΣΤΑΣΗ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

σχετικά με το Εθνικό Πρόγραμμα Μεταρρυθμίσεων της Φινλανδίας για το 2015

και τη διατύπωση γνώμης του Συμβουλίου σχετικά με το Πρόγραμμα Σύγκλισης της Φινλανδίας για το 2015

Σύσταση για

ΣΥΣΤΑΣΗ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

σχετικά με το Εθνικό Πρόγραμμα Μεταρρυθμίσεων της Φινλανδίας για το 2015

και τη διατύπωση γνώμης του Συμβουλίου σχετικά με το Πρόγραμμα Σύγκλισης της Φινλανδίας για το 2015

ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ,

Έχοντας υπόψη τη Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, και ιδίως το άρθρο 121 παράγραφος 2 και το άρθρο 148 παράγραφος 4,

Έχοντας υπόψη τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1466/97 του Συμβουλίου, της 7ης Ιουλίου 1997, για την ενίσχυση της εποπτείας της δημοσιονομικής κατάστασης και την εποπτεία και τον συντονισμό των οικονομικών πολιτικών[1], και ιδίως το άρθρο 5 παράγραφος 2,

Έχοντας υπόψη τον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 1176/2011 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 16ης Νοεμβρίου 2011, σχετικά με την πρόληψη και τη διόρθωση των υπερβολικών μακροοικονομικών ανισορροπιών[2], και ιδίως το άρθρο 6 παράγραφος 1,

Έχοντας υπόψη τη σύσταση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής[3],

Έχοντας υπόψη τα ψηφίσματα του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου[4],

Έχοντας υπόψη τα συμπεράσματα του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου,

Έχοντας υπόψη τη γνώμη της Επιτροπής Απασχόλησης,

Έχοντας υπόψη τη γνώμη της Οικονομικής και Δημοσιονομικής Επιτροπής,

Έχοντας υπόψη τη γνώμη της Επιτροπής Κοινωνικής Προστασίας,

Έχοντας υπόψη τη γνώμη της Επιτροπής Οικονομικής Πολιτικής,

Εκτιμώντας τα ακόλουθα:

(1) Στις 26 Μαρτίου 2010, το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο συμφώνησε με την πρόταση της Επιτροπής να δρομολογηθεί νέα στρατηγική για την ανάπτυξη και την απασχόληση, με την ονομασία *«Ευρώπη 2020»*, η οποία βασίζεται στον βελτιωμένο συντονισμό των οικονομικών πολιτικών. Η στρατηγική εστιάζει στα κύρια πεδία στα οποία απαιτούνται μέτρα για την τόνωση του δυναμικού της Ευρώπης για βιώσιμη ανάπτυξη και ανταγωνιστικότητα.

(2) Στις 13 Ιουλίου 2010, το Συμβούλιο, βάσει προτάσεων της Επιτροπής, εξέδωσε σύσταση σχετικά με τους γενικούς προσανατολισμούς της οικονομικής πολιτικής των κρατών μελών και της Ένωσης (2010 έως 2014) και στις 21 Οκτωβρίου 2010 εξέδωσε απόφαση σχετικά με τις κατευθυντήριες γραμμές για τις πολιτικές

---

1 ΕΕ L 209 της 2.8.1997, σ. 1.
2 ΕΕ L 306 της 23.11.2011, σ. 25.
3 COM(2015) 275.
4 P8_TA(2015)0067, P8_TA(2015)0068, P8_TA(2015)0069.

απασχόλησης των κρατών μελών. Από κοινού αποτελούν τις «ολοκληρωμένες κατευθυντήριες γραμμές» τις οποίες τα κράτη μέλη κλήθηκαν να λάβουν υπόψη στις οικονομικές πολιτικές και τις πολιτικές απασχόλησης.

(3) Στις 8 Ιουλίου 2014, το Συμβούλιο εξέδωσε σύσταση σχετικά με το Εθνικό Πρόγραμμα Μεταρρυθμίσεων της Φινλανδίας για το 2014 και διατύπωσε τη γνώμη του σχετικά με το επικαιροποιημένο Πρόγραμμα Σταθερότητας της Φινλανδίας για το 2014. Στις 28 Νοεμβρίου 2014, σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 473/2013[5], η Επιτροπή παρουσίασε τη γνώμη της σχετικά με το σχέδιο δημοσιονομικού προγράμματος της Φινλανδίας για το 2015[6].

(4) Στις 28 Νοεμβρίου 2014, η Επιτροπή εξέδωσε την Ετήσια Επισκόπηση της Ανάπτυξης[7], με την οποία σηματοδοτήθηκε η έναρξη του Ευρωπαϊκού Εξαμήνου του 2015 σχετικά με τον συντονισμό των οικονομικών πολιτικών. Την ίδια ημέρα, βάσει του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1176/2011, η Επιτροπή εξέδωσε την Έκθεση του Μηχανισμού Επαγρύπνησης[8], στην οποία διαπίστωσε ότι η Φινλανδία συγκαταλέγεται μεταξύ των κρατών μελών για τα οποία επρόκειτο να πραγματοποιηθεί ενδελεχής εξέταση.

(5) Στις 18 Δεκεμβρίου 2014, το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο ενέκρινε τις προτεραιότητες για ώθηση των επενδύσεων, επιτάχυνση των διαρθρωτικών μεταρρυθμίσεων και υλοποίηση υπεύθυνης, ευνοϊκής για την ανάπτυξη δημοσιονομικής εξυγίανσης.

(6) Στις 26 Φεβρουαρίου 2015, η Επιτροπή δημοσίευσε την έκθεση χώρας του 2015 για τη Φινλανδία[9]. Στην εν λόγω έκθεση αξιολογείται η πρόοδος που επετεύχθη από τη Φινλανδία σε σχέση με τις ειδικές για τη χώρα συστάσεις που εκδόθηκαν στις 8 Ιουλίου 2014. Η έκθεση για τη χώρα περιλαμβάνει επίσης την εμπεριστατωμένη επισκόπηση με βάση το άρθρο 5 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1176/2011. Η ανάλυση της Επιτροπής καταλήγει στο συμπέρασμα ότι η Φινλανδία αντιμετωπίζει μακροοικονομικές ανισορροπίες που απαιτούν δράση σε επίπεδο πολιτικής και παρακολούθηση. Ειδικότερα, οι κίνδυνοι που σχετίζονται με χαμηλές εξαγωγικές επιδόσεις στο πλαίσιο της βιομηχανικής αναδιάρθρωσης, χρήζουν προσοχής. Ενώ έχει σε μεγάλο βαθμό σταματήσει η μείωση των μεριδίων στις εξαγωγικές αγορές και η επιβράδυνση της δραστηριότητας στον κλάδο των ηλεκτρονικών, οι επενδύσεις παραμένουν χαμηλές και η δυνητική ανάπτυξη έχει υποχωρήσει. Το χρέος του ιδιωτικού τομέα έχει σταθεροποιηθεί και δεν φαίνεται να αποτελεί πηγή άμεσης ανησυχίας, αλλά το σχετικά υψηλό επίπεδό του απαιτεί στενή παρακολούθηση.

(7) Στις 2 Απριλίου 2015, η Φινλανδία υπέβαλε το Εθνικό της Πρόγραμμα Μεταρρυθμίσεων για το 2015 και το Πρόγραμμα Σταθερότητας του 2015. Για να ληφθεί υπόψη η διασύνδεσή τους, τα προγράμματα αυτά αξιολογήθηκαν ταυτοχρόνως.

(8) Η Φινλανδία υπάγεται επί του παρόντος στο [διορθωτικά] σκέλος του Συμφώνου Σταθερότητας και Ανάπτυξης, μετά από την έκδοση απόφασης του Συμβουλίου σύμφωνα με το άρθρο 125 παράγραφος 6 της ΣΛΕΕ στις [XX]. Στο Πρόγραμμα Σταθερότητας του 2015, το οποίο βασίζεται στην παραδοχή αμετάβλητης πολιτικής και καλύπτει την περίοδο 2014-2019, το ονομαστικό έλλειμμα, το οποίο αυξήθηκε σε 3,2% του ΑΕΠ το 2014 και, ως εκ τούτου, υπερέβη την τιμή αναφοράς του 3%

---

5 ΕΕ L 140 της 27.5.2013, σ. 11.
6 C(2014) 8815 τελικό.
7 COM(2014) 902.
8 COM(2014) 904.
9 SWD(2015) 45 τελικό της 26.2.2015.

του ΑΕΠ, προβλέπεται ότι θα επιδεινωθεί περαιτέρω στο 3,4% του ΑΕΠ το 2015, προτού μειωθεί σταδιακά σε 3,1% το 2017 και περαιτέρω σε 2,5% του ΑΕΠ το 2019. Σύμφωνα με το Πρόγραμμα Σταθερότητας 2015, ο δείκτης του δημόσιου χρέους προς το ΑΕΠ αναμένεται να αυξηθεί κατά τη διάρκεια του χρονικού ορίζοντα των προβλέψεων του προγράμματος και να ανέλθει σε 67,8% του ΑΕΠ έως το 2019. Ο μεσοπρόθεσμος στόχος - διαρθρωτικό έλλειμμα 0,5% του ΑΕΠ - δεν επιτυγχάνεται στο τέλος της προγραμματικής περιόδου. Το μακροοικονομικό σενάριο στο οποίο στηρίζονται οι εν λόγω δημοσιονομικές προβολές είναι εύλογο. Με βάση τις εαρινές προβλέψεις της Επιτροπής του 2015, το έλλειμμα της γενικής κυβέρνησης της Φινλανδίας αναμένεται να ανέλθει σε 3,3% του ΑΕΠ το 2015 και σε 3,2% του ΑΕΠ το 2016, ενώ ο δείκτης του χρέους προς το ΑΕΠ αναμένεται να αυξηθεί σε 64,4% του ΑΕΠ έως το 2016. Η Επιτροπή δημοσίευσε στις 13 Μαΐου 2015 έκθεση σύμφωνα με το άρθρο 126 παράγραφος 3 της Συνθήκης στην οποία καταλήγει ότι δεν κρίθηκε ότι υπήρξε συμμόρφωση προς τα κριτήρια για το έλλειμμα και το χρέος. Το Πρόγραμμα Σταθερότητας εξασφαλίζει ότι το υπερβολικό έλλειμμα θα έχει διορθωθεί εγκαίρως και σε σταθερή βάση έως το 201Χ. Ως εκ τούτου θα χρειαστούν περαιτέρω μέτρα. Με βάση την αξιολόγησή της όσον αφορά το Πρόγραμμα Σταθερότητας, και λαμβανομένων υπόψη των εαρινών προβλέψεων της Επιτροπής του 2015, το Συμβούλιο είναι της γνώμης ότι υπάρχει κίνδυνος μη συμμόρφωσης της Φινλανδίας με τις διατάξεις του Συμφώνου Σταθερότητας και Ανάπτυξης. Μολονότι η Φινλανδία σημείωσε κάποια πρόοδο στην εφαρμογή των διοικητικών μεταρρυθμίσεων, η αποδοτικότητα του φινλανδικού δημοσίου τομέα θα μπορούσε να βελτιωθεί περαιτέρω, ιδίως σε τομείς που θα αντιμετωπίσουν μελλοντικά πιέσεις από το κόστος λόγω γήρανσης του πληθυσμού. Το φθινόπωρο του 2014, οι κοινωνικοί εταίροι κατέληξαν σε συμφωνία σχετικά με το περιεχόμενο της μεταρρύθμισης του συνταξιοδοτικού συστήματος, πλην όμως δεν έχει ακόμη εγκριθεί. Η αύξηση της συμμετοχής των εργαζομένων μεγαλύτερης ηλικίας στην αγορά εργασίας είναι καίριας σημασίας λαμβάνοντας υπόψη το κενό δημοσιονομικής διατηρησιμότητας και της σχεδιαζόμενης αύξησης του εκ του νόμου προβλεπόμενου ηλικιακού ορίου συνταξιοδότησης. Οι πρόωρες έξοδοι από την αγορά εργασίας αφορούν κυρίως περιπτώσεις αναπηρίας ή περιπτώσεις επέκτασης των παροχών ανεργίας για εργαζομένους μεγαλύτερης ηλικίας. Το νομοσχέδιο της κυβέρνησης για τη μεταρρύθμιση των κοινωνικών υπηρεσιών και των υπηρεσιών υγειονομικής περίθαλψης υποβλήθηκε στο κοινοβούλιο τον Δεκέμβριο του 2014, αλλά δεν βρέθηκε λύση για την εξισορρόπηση του διοικητικού μοντέλου των μεγάλων δημοτικών συνασπισμών με την αυτονομία των ενιαίων δήμων που εγγυάται το Σύνταγμα πριν από τις βουλευτικές εκλογές του Απριλίου 2015 και το νομοσχέδιο κατέπεσε. Οι φινλανδικοί δήμοι είναι σχετικά μικροί αλλά διεκπεραιώνουν αρκετά εκτεταμένα καθήκοντα σε σχέση με αυτά άλλων ευρωπαϊκών χωρών. Η μεταρρύθμιση των δημοτικών δομών προχωρά με κάποια καθυστέρηση και οι δήμοι διεξάγουν μελέτες σχετικά με τα οφέλη των συγχωνεύσεων. Σύμφωνα με το Εθνικό Πρόγραμμα Μεταρρυθμίσεων του 2015, μια νέα νομοθετική πρόταση μπορεί να υποβληθεί στο κοινοβούλιο έως το τέλος του 2016.

(9) Ενόψει της δημογραφικής γήρανσης και της συρρίκνωσης του πληθυσμού σε ηλικία εργασίας, είναι σημαντικό η αγορά εργασίας να έχει πρόσβαση στο πλήρες δυνητικό εργατικό δυναμικό. Η Φινλανδία σημείωσε πρόοδο στον τομέα αυτό και ελήφθησαν αρκετά μέτρα, μεταξύ των οποίων καλύτερη οργάνωση των μισθολογικών επιδοτήσεων, με ιδιαίτερη έμφαση στους ηλικιωμένους, και των δημόσιων υπηρεσιών απασχόλησης. Το ποσοστό ανεργίας ήταν 8,7% το 2014 και αυξάνεται, ιδίως μεταξύ των νέων και των εργαζομένων μεγαλύτερης ηλικίας. Η συγκρατημένη

μισθολογική σύμβαση του 2013 στηρίζει την αποκατάσταση της ανταγωνιστικότητας κόστους και εξαγωγών, μέσω χαμηλότερης αύξησης του κόστους εργασίας ανά μονάδα προϊόντος.

(10) Η Φινλανδία έχει σημειώσει κάποια πρόοδο στην ενίσχυση της ικανότητάς της να προσφέρει καινοτόμα προϊόντα. Η κυβέρνηση εφαρμόζει μια συνολική μεταρρύθμιση των ερευνητικών ιδρυμάτων και της χρηματοδότησης. Προγράμματα πολιτικής όσον αφορά την καθαρή τεχνολογία, τη βιοτεχνολογία και την ψηφιοποίηση ανοίγουν πολλές προοπτικές αλλά είναι σχετικά μικρής κλίμακας. Αν και οι επενδύσεις σε Ε &Α είναι μεταξύ των υψηλότερων στην ΕΕ, η Φινλανδία εξακολουθεί να αντιμετωπίζει προβλήματα στο να τις μετουσιώσει σε επιτυχημένες εξαγωγές προϊόντων και υπηρεσιών. Η κυβέρνηση προσπάθησε να καταστήσει τα συστήματα υποστήριξης για τις επιχειρήσεις απλούστερα και αποτελεσματικότερα, να αυξήσει τη χρηματοδότηση για τις νεοσύστατες επιχειρήσεις και να προωθήσει τη διεθνοποίησή τους. Εντούτοις, οι επενδύσεις στη Φινλανδία παρέμειναν σε χαμηλά επίπεδα, οι δυσκολίες ως προς τις εξαγωγές συνεχίστηκαν και η απασχόληση μειώθηκε. Απαιτούνται επίσης περαιτέρω προσπάθειες για την ενίσχυση του ανταγωνισμού στις αγορές προϊόντων και υπηρεσιών, ιδίως στον τομέα του λιανικού εμπορίου, ο οποίος εξακολουθεί να παρουσιάζει υψηλό βαθμό συγκέντρωσης.

(11) Στο πλαίσιο του Ευρωπαϊκού Εξαμήνου, η Επιτροπή διενήργησε εμπεριστατωμένη ανάλυση της οικονομικής πολιτικής της Φινλανδίας και τη δημοσίευσε στην έκθεση του 2015 για τη χώρα. Προέβη επίσης σε αξιολόγηση του Προγράμματος Σταθερότητας και του Εθνικού Προγράμματος Μεταρρυθμίσεων, καθώς και των επακόλουθων ενεργειών σε συνέχεια των συστάσεων που διατυπώθηκαν προς τη Φινλανδία τα προηγούμενα έτη. Έλαβε υπόψη όχι μόνο τη χρησιμότητά τους για την άσκηση διατηρήσιμης δημοσιονομικής και κοινωνικοοικονομικής πολιτικής στη Φινλανδία, αλλά και το κατά πόσο συνάδουν με τους κανόνες και τις κατευθύνσεις της ΕΕ, δεδομένης της ανάγκης ενδυνάμωσης της συνολικής οικονομικής διακυβέρνησης της Ένωσης μέσω της συνεκτίμησης στοιχείων σε επίπεδο ΕΕ κατά τη διαμόρφωση των μελλοντικών εθνικών αποφάσεων. Οι συστάσεις στο πλαίσιο του Ευρωπαϊκού Εξαμήνου αποτυπώνονται στις συστάσεις 1 έως 4 κατωτέρω.

(12) Υπό το πρίσμα της αξιολόγησης αυτής, το Συμβούλιο εξέτασε το Πρόγραμμα Σταθερότητας της Φινλανδίας, και η γνώμη[10] του αποτυπώνεται ιδίως στη σύσταση 1 κατωτέρω.

(13) Υπό το πρίσμα της εμπεριστατωμένης επισκόπησης της Επιτροπής και της εν λόγω αξιολόγησης, το Συμβούλιο εξέτασε το Εθνικό Πρόγραμμα Μεταρρυθμίσεων και το Πρόγραμμα Σταθερότητας. Οι συστάσεις του βάσει του άρθρου 6 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1176/2011 αντικατοπτρίζονται στις συστάσεις 2 και 3 κατωτέρω.

(14) Στο πλαίσιο του Ευρωπαϊκού Εξαμήνου, η Επιτροπή διενήργησε επίσης ανάλυση της οικονομικής πολιτικής ολόκληρης της ζώνης του ευρώ. Στη βάση της ανάλυσης αυτής, το Συμβούλιο εξέδωσε ειδικές συστάσεις προς τα κράτη μέλη με νόμισμα το ευρώ. Η Φινλανδία θα πρέπει επίσης να εξασφαλίσει την πλήρη και έγκαιρη εφαρμογή των συστάσεων αυτών,

ΣΥΝΙΣΤΑ στη Φινλανδία να αναλάβει δράση το 2015 και το 2016 προκειμένου:

1. Να εξασφαλίσει ότι το υπερβολικό έλλειμμα υποχωρεί εγκαίρως και σε διαρκή βάση κάτω από το 3% του ΑΕΠ έως [XX] σύμφωνα με τις υποχρεώσεις της Φινλανδίας δυνάμει του άρθρου 126 της ΣΛΕΕ. Να συνεχίσει τις προσπάθειες για να μειώσει το

[10] Δυνάμει του άρθρου 5 παράγραφος 2 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1466/97 του Συμβουλίου.

κενό δημοσιονομικής διατηρησιμότητας και να βελτιώσει τις συνθήκες για την ανάπτυξη.

2. Να θεσπίσει τη συμφωνηθείσα μεταρρύθμιση του συνταξιοδοτικού συστήματος και καταργήσει σταδιακά τις δυνατότητες πρόωρης εξόδου από την εργασία. Να διασφαλίσει τον αποτελεσματικό σχεδιασμό και την υλοποίηση των διοικητικών μεταρρυθμίσεων που αφορούν τη διάρθρωση της τοπικής αυτοδιοίκησης και τις κοινωνικές υπηρεσίες και τις υπηρεσίες υγειονομικής περίθαλψης, με στόχο την αύξηση της παραγωγικότητας και της οικονομικής αποδοτικότητας της παροχής δημόσιων υπηρεσιών, διασφαλίζοντας την ποιότητά τους.

3. Να συνεχίσει τις προσπάθειες για τη βελτίωση της απασχολησιμότητας των νέων, των εργαζομένων μεγαλύτερης ηλικίας και των μακροχρόνια ανέργων, εστιάζοντας ιδιαίτερα στην ανάπτυξη δεξιοτήτων σχετικών με την απασχόληση. Να εξασφαλίσει, σε διαβούλευση με τους κοινωνικούς εταίρους και σύμφωνα με τις εθνικές πρακτικές, ότι οι αμοιβές εξελίσσονται παράλληλα με την παραγωγικότητα.

4. Να λάβει μέτρα για το άνοιγμα του τομέα του λιανικού εμπορίου στον αποτελεσματικό ανταγωνισμό.

Βρυξέλλες,

Για το Συμβούλιο
Ο Πρόεδρος